

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2040/2020
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љубодраг Вуковић, адвокат из ..., против тужене Општине Брус, Скупштине општине, коју заступа Општинско правобранилаштво у Брусу, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3739/19 од 16.12.2019. године, у седници одржаној 08.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3739/19 од 16.12.2019. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крушевцу П 108/19 од 19.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужена дискриминаторски поступала према њему, на начин што је на седници Скупштине бр. ../2018-1, одржаној 27.04.2018. године тужилац разрешен са функције заменика председника општине и на напред наведеној седници за заменика председника општине изабрана ББ из ... из реда одборника са изборне листе „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“, затим што је одлуком Скупштине општине Брус бр. ../2018-I од 15.06.2018. године потврђен одборнички мандат ВВ из ..., а која одлука је поништена пресудом Управног суда, Одељења у Крагујевцу Уж 178/18 од 23.07.2018. године, док о тужиочевом захтеву за враћање одборничког мандата није одлучивано, услед чега је тужилац онемогућен у вршењу права на јавну функцију из члана 53. Устава РС и био елиминисан из правног и политичког живота, те да на локалним изборима није освојио одборнички мандат и то све због другачијих политичких убеђења у односу на носиоце власти код туженог. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужена да о сопственом трошку објави пресуду преко локалних средстава информисања: „Телевизије Крушевац“ и

„Телевизије Брус“. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка плати 52.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 3739/19 од 16.12.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био предложен за кандидата за одборника на изборној листи „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“, након чега је изабран за одборника са напред наведене изборне листе и тужиоцу је потврђен одборнички мандат у Скупштини општине Брус. На предлог председника општине Брус, тужилац је изабран за заменика председника општине, услед чега му је престао одборнички мандат у Скупштини општине Брус почев од 17.05.2016. године. Председник општине Брус је 27.04.2018. године Скупштини општине Брус поднео предлог за разрешење и избор заменика председника општине Брус, предложивши да се тужилац, као дотадашњи заменик председника општине Брус разреши са те функције и да на ту функцију буде изабран одборник ББ из ... са изборне листе „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“, након чега је тужилац разрешен са функције заменика председника општине Брус одлуком Скупштине општине Брус од 27.04.2018. године. Након што је тужилац разрешен са функције заменика председника општине није му додељен одборнички мандат, већ је одборнички мандат додељен ВВ из насељеног места ... – Општина Брус са изборне листе „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“, због чега је тужилац покренуо судски поступак који је окончан пресудом Управног суда, Одељења у Крагујевцу којом је поништена одлука Скупштине општине Брус од 15.06.2018. године о потврђивању одборничког мандата ВВ. С обзиром да је тужилац претходно поднео захтев за доделу одборничког мандата, а затим, узимајући у обзир да су одборницима ГГ и ББ, обоје са изборне листе „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“ престали одборнички мандати у складу са одлуком Скупштине општине Брус од 02.04.2019. године, да су се упразнила одборничка места у Скупштини општине Брус, то је одборнички мандат додељен тужиоцу у Скупштини општине Брус у складу са решењем општинске изборне комисије општине Брус од 17.04.2019. године, о чему је издато и уверење о избору тужиоца за одборника у Скупштини општине Брус 17.04.2019. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили, као неоснован захтев тужиоца сматрајући да у поступању тужене није било дискриминаторског понашања у односу на тужиоца.

Устав Републике Србије у члану 21 забрањује сваку дискриминацију, непосредну или посредну, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода у члану 14. забрањује дискриминацију и прописује да се уживање права и слобода прописаних у овој Конвенцији обезбеђује без дискриминације по било ком основу, као што су пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза са неком националном мањином, имовно стање, рођење или други статус.

Забрана дискриминације прописана Уставом ближе је прописана Законом о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, бр. 22/2009), који чланом 2. ставом 1. тачком 1. прописује да „дискриминација“ и „дискриминаторско поступање“ означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давања првенства), у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица, или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланством политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства). Чланом 3. став 1. истог закона прописано је да свако има право да га надлежни судови и други органи јавне власти Републике Србије ефикасно штите од свих облика дискриминације. Чланом 4. ставом 1. истог закона прописано је да су сви једнаки и уживају једнак положај и једнаку правну заштиту, без обзира на лична својства, ставом 2. истог члана прописано је да је свако дужан да поштује начело једнакости, односно забрану дискриминације. Чланом 5. ставом 1. истог закона прописано је да облици дискриминације су непосредна и посредна дискриминација, као и повреда начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења дискриминације, говор мржње, узнемиравање, понижавајуће поступање и полно и родно узнемиравање и навођење на дискриминацију, а ставом 2. истог члана да је сегрегација сваки акт којим физичко или правно лице раздваја без објективног и разумног оправдања друга лица или групе лица на основу личног својства из члана 2. став 1. тачка 1. овог закона. Добровољно одвајање од других лица на основу личног својства не представља сегрегацију.

Из наведеног следи да је за утврђење дискриминације, односно дискриминаторског поступања потребно да се лице које тражи заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, да је прављене разлике неоправдано и да је везано за неко његово лично својство. У случају да се лице које тражи судску заштиту не налази у таквој ситуацији дискриминације нема, па самим тим нема ни повреде права личности дискриминаторским понашањем.

Тужилац је свој захтев за утврђење дискриминације засновао на тврдњи да је тужена његовим разрешењем са функције заменика председника општине и избором другог кандидата, као и додељивањем – потврђивањем одборничког мандата другом кандидату уместо поновног додељивања одборничког мандата тужиоцу, према њему поступала дискриминаторски, због политичке опредељености и његовог политичког убеђења.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно закључили да разрешење тужиоца са функције заменика председника општине и избор другог кандидата, одборника са изборне листе „Нова Србија – Милутин Јеличић Јутка“, не представља дискриминаторско поступање органа тужене према тужиоцу, односно да су органи тужене били мотивисани политичким разлозима приликом разрешења тужиоца са функције заменика председника општине и избором другог кандидата, јер тужилац ни у тужби ни током поступка није учинио вероватним да је такво поступање органа тужене било дискриминаторско, односно да је тужилац због свог политичког убеђења разрешен са места заменика председника општине и стављен у неповољнији положај у односу на предложеног и изабраног кандидата на место заменика председника општине. Осим тога, кандидат који је предложен и изабран био је одборник са исте изборне листе на којој је био и тужилац, а у овом случају се радило о опредељењу председника општине, као овлашћеног предлагача и најодговорнијег лица за функционисање извршних органа општине, да предложи разрешење тужиоца и предложи избор другог кандидата, како су то правилно закључили нижестепени судови. Стога нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Правилно су закључили нижестепени судови да је неоснован и захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је орган тужене дискриминаторски поступао према њему, тако што је одлуком Скупштине општине Брус од 15.06.2018. године потврђен одборнички мандат ВВ, а да о његовом захтеву за враћање одборничког мандата није одлучивано, јер орган тужене том приликом није био мотивисан политичким разлозима, већ се радило о неправилном и незаконитом поступању органа тужене, које је санкционисано у поступку судске заштите, с обзиром да је пресудом Управног суда, Одељења у Крагујевцу Уж 178/18 од 23.07.2018. године поништена одлука Скупштине општине Брус од 15.06.2018. године, а након тога тужиоцу потврђен одборнички мандат. Наиме, под актом дискриминације се и по оцени Врховног касационог суда не може сматрати чињеница да је орган тужене потврдио одборнички мандат ВВ, а да о захтеву тужиоца за враћање одборничког мандата није одлучио, јер дискриминација подразумева прављење разлике, односно стављањем неког лица у неповољнији положај с обзиром на неко његово лично својство, без разумног оправдања, а у овом случају тужилац није учинио вероватним да је такво поступање органа тужене било дискриминаторско, већ се радило о незаконитом и неправилном раду органа тужене, које је и санкционисано у поступку судске заштите. Стога су оцењени као неосновани и наводи ревизије којима се побија правилност примене материјалног права приликом доношења одлуке о овом захтеву тужиоца.

Са напред наведених разлога Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. ЗПП.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**